

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1311/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 13 декември 2011 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета по отношение на някои разпоредби относно финансовото управление за определени държави-членки, които изпитват сериозни затруднения във връзка с финансовата си стабилност или са застрашени от такива затруднения

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Безпрецедентната глобална финансова криза и икономическият спад сериозно нарушиха икономическия растеж и финансовата стабилност и доведоха до силно влошаване на финансовите и икономическите и социалните условия в някои държави-членки. По-специално, определени държави-членки изпитват сериозни затруднения или са застрашени от подобни затруднения, по-конкретно относно проблеми във връзка с техния икономически растеж и финансова стабилност и влошаване на техния дефицит и дългови позиции, което също се дължи на международната икономическа и финансова обстановка.
- (2) Въпреки че вече бяха предприети важни действия за намаляване на отрицателното въздействие от кризата, включително изменения на законодателната рамка, въздействието от финансовата криза върху реалната икономика, пазара на труда и гражданите се проявява в широк мащаб. Натискът върху националните финансови ресурси нараства и следва бързо да бъдат предприети допълнителни мерки за намаляването му чрез максимално и оптимално използване на финансирането от структурните фондове и Кохезионния фонд.
- (3) В съответствие с член 122, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който предвижда възможността за предоставяне на финансова помощ от Съюза на държава-членка, която изпитва трудности или е сериозно застрашена от тежки трудности, причинени от извънредни обстоятелства извън нейния

контрол, с Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране ⁽³⁾ бе създаден такъв механизъм с оглед на запазването на финансовата стабилност на Съюза.

- (4) С Решение за изпълнение 2011/77/ЕС на Съвета ⁽⁴⁾ и съответно с Решение за изпълнение 2011/344/ЕС на Съвета ⁽⁵⁾ такава финансова помощ бе предоставена на Ирландия и Португалия.
- (5) Гърция вече изпитваше сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност още преди влизането в сила на Регламент (ЕС) № 407/2010. Поради това не беше възможно финансовата помощ за Гърция да се предостави въз основа на посочения регламент.
- (6) Споразумението между кредиторите и кредитното споразумение, за Гърция сключени на 8 май 2010 г., влязоха в сила на 11 май 2010 г. Беше предвидено Споразумението между кредиторите да остане в сила и да продължи да поражда действие за тригодишен програмен период, докато има неизплатени суми в рамките на кредитното споразумение.
- (7) С Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки ⁽⁶⁾ се предвижда Съветът да предоставя средносрочна финансова помощ в случаите, когато държава-членка, която не е приела еврото, изпитва затруднения или е сериозно застрашена от затруднения във връзка с платежния си баланс.
- (8) С Решение 2009/102/ЕО на Съвета ⁽⁷⁾, Решение 2009/290/ЕО на Съвета ⁽⁸⁾ и Решение 2009/459/ЕО на Съвета ⁽⁹⁾ такава финансова помощ бе предоставена съответно на Унгария, Латвия и Румъния.
- (9) Сроктът, за който финансовата помощ е предоставена на Ирландия, Унгария, Латвия, Португалия и Румъния, е определен в съответните решения на Съвета. Сроктът, за който финансовата помощ беше предоставена на Унгария, изтече на 4 ноември 2010 г.

⁽¹⁾ Становище от 27 октомври 2011 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 1 декември 2011 г. (все още не публикувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 12 декември 2011 г.

⁽³⁾ ОВ L 118, 12.5.2010 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 30, 4.2.2011 г., стр. 34.

⁽⁵⁾ ОВ L 159, 17.6.2011 г., стр. 88.

⁽⁶⁾ ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ L 37, 6.2.2009 г., стр. 5.

⁽⁸⁾ ОВ L 79, 25.3.2009 г., стр. 39.

⁽⁹⁾ ОВ L 150, 13.6.2009 г., стр. 8.

- (10) Срокът, за който финансовата помощ в рамките на Споразумението между кредиторите и Кредитното споразумение е на разположение на Гърция, е различен в зависимост от отделните държави-членки, участващи в тези инструменти.
- (11) На 11 юли 2011 г. финансовите министри на 17-те държави-членки от еврозоната подписаха Договора за създаване на Европейски механизъм за стабилност (ЕМС). Съгласно този договор, който е следствие на Решение 2011/11199/ЕС на Европейския съвет от 25 март 2011 г., за изменение на член 136 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на механизъм за стабилност за държавите-членки, чиято парична единица е еврото⁽¹⁾, ЕМС ще поеме до 2013 г. задачите, които понастоящем изпълняват Европейският инструмент за финансова стабилност (ЕФСФ) и Европейският механизъм за финансово стабилизиране (ЕФСМ). Ето защо ЕМС следва вече да се вземе под внимание от настоящия регламент.
- (12) В заключенията от 23 и 24 юни 2011 г. Европейският съвет приветства намерението на Комисията да задълбочи полезното взаимодействие между програмата за отпускане на заем на Гърция и фондовете на Съюза и, подкрепи усилията да бъде увеличен капацитетът на Гърция за усвояване на средства от Съюза, за да стимулира растежа и заетостта, като се пренасочи вниманието към подобряване на конкурентоспособността и създаване на работни места. Наред с това Европейският съвет приветства и подкрепи подготовката от Комисията, заедно с държавите-членки, на широкообхватна програма за техническа помощ за Гърция. Настоящото изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 от 11 юли 2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд⁽²⁾ допринася за тези усилия към постигане на полезно взаимодействие.
- (13) За да се улесни управлението на финансирането от Съюза, да се ускори темпът на инвестициите в държавите-членки и регионите и да се подобри наличността на финансови средства за изпълнение на политиката на сближаване, е необходимо да бъде позволено, в обосновани случаи, временно и без да се засяга програмният период 2014—2020 г., увеличаването на междинните плащания и плащане на окончателното салдо от структурните фондове и Кохезионния фонд за държави-членки със сериозни затруднения във връзка с финансовата стабилност, които са поискали да се възползват от тази мярка, като това увеличение съответства на десет процентни пункта над процента на съфинансиране, приложим за всяка приоритетна ос. В резултат на това съответно ще бъде намалено исканото национално участие. Поради временния характер на увеличението и с цел да се запазят първоначалните процентни ставки на съфинансиране като отправна точка за изчисляване на временно увеличените суми, промените, произтичащи от прилагането на механизма, не следва да бъдат отразени във финансовия план, включен в оперативната програма. Оперативните програми обаче могат да се нуждаят от актуализиране с цел съсредоточаване на средствата за конкурентоспособност, растеж и заетост и приваждане на краткосрочните и дългосрочните цели в съответствие с намалението на наличното общо финансиране.
- (14) Държавата-членка, отправяща искане до Комисията за ползване на дерогация по член 77, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, следва ясно да посочи в искането си датата, от която смята, че дерогацията е основателна. Съответната държава-членка следва в искането си да представи цялата информация, необходима за установяване на липсата на налични средства за националното участие, чрез данни за своето макроикономическо и фискално положение. Тя следва също така да посочи, че увеличаването на плащанията по линия на дерогацията е необходимо, за да продължи изпълнението на оперативните програми, и че проблемите в капацитета за усвояване продължава да съществуват, дори ако се използват максималните тавани, които се прилагат за процентите на съфинансиране, определени в приложение III към Регламент (ЕО) № 1083/2006. Съответната държава-членка следва да се позове на решение на Съвета или на друг правен акт, от значение за случая, съгласно който тя отговаря на критериите за ползване на дерогацията. Комисията следва да провери точността на представената информация и следва да разполага с 30 дни, считано от подаването на искането от държавата-членка, за да повдигне възражения. За да бъде дерогацията ефективна и оперативна е необходимо също така да се предвиди презумпцията, че ако Комисията не повдигне никакво възражение, искането на държавата-членка се смята за основателно. Независимо от това Комисията следва да бъде оправомощена чрез актове за изпълнение да приема решение за възражение по искането на държавата-членка, като в такъв случай Комисията следва да посочи мотивите си.
- (15) Правилата за изчисляване на междинните плащания и за и плащане на окончателното салдо за оперативните програми през периода, през който държавите-членки получават финансова помощ за преодоляване на сериозни затруднения във връзка с финансовата стабилност, следва да бъдат съответно преразгледани.
- (16) Необходимо е да се гарантира представянето на подходящи отчети относно използването на увеличените суми, предоставени на държавите-членки, които ползват временното увеличение на междинните плащания и плащането на окончателното салдо в съответствие с дерогацията по член 77, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.
- (17) След края на периода на предоставяне на финансова помощ може да се окаже необходимо при оценките, извършвани в съответствие с член 48, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, наред с останалото, да се провери дали намаляването на националното съфинансиране не води до значителни отклонения от първоначално поставените цели. Такива оценки може да доведат до преразглеждане на оперативната програма.
- (18) Тъй като безпрецедентната криза, засягаща международните финансови пазари, и икономическият спад, които сериозно нарушиха финансовата стабилност на редица държави-членки, изискват бърза реакция в

(1) ОВ L 91, 6.4.2011 г., стр. 1.

(2) ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25.

отговор на въздействието им върху икономиката като цяло, настоящият регламент следва да влезе в сила възможно най-скоро. Като се имат предвид извънредните обстоятелства в засегнатите държави-членки, той следва да се прилага с обратно действие, считано от бюджетната 2010 година или от датата, на която финансовата помощ е била предоставена в зависимост от състоянието на отправилата искането държава-членка, за периодите, през които държавите-членки са получили финансова помощ от Съюза или от други държави-членки от еврозоната, за да преодолеят сериозни затруднения във връзка с финансовата си стабилност.

(19) Предвиденото временно увеличение на междинните плащания и плащането на окончателното салдо съгласно дерогацията по член 77, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, следва също да се разглежда в контекста на бюджетните ограничения, пред които са изправени всички държави-членки, което следва да намери подходящо отражение в общия бюджет на Европейския съюз. Освен това, тъй като основната цел на механизма е да се преодолеят конкретни текущи затруднения, неговото прилагане следва да бъде ограничено във времето. Следователно механизмът следва да започне да се прилага от 1 януари 2010 г. и продължителността на прилагането му следва да се ограничи до 31 декември 2013 г.

(16) Поради това Регламент (ЕО) № 1083/2006 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Член 77 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 се заменя със следното:

„Член 77

Общи правила за изчисляване на междинните плащания и плащането на окончателното салдо

1. Междинните плащания и плащането на окончателното салдо се изчисляват, като се приложи процентът на съфинансиране, определен в решението за съответната оперативна програма за всяка приоритетна ос, спрямо допустимите разходи, посочени за тази приоритетна ос във всеки отчет за разходите, сертифициран от сертифициращия орган.

2. Чрез дерогация от член 53, параграф 2, от член 53, параграф 4, второ изречение, както и от таваните, определени в приложение III, междинните плащания и плащането на окончателното салдо се увеличават с размер, който съответства на десет процентни пункта над процента на съфинансиране за всяка приоритетна ос, но без да надвишават 100 %, и който се прилага за сумата на допустимите разходи, последно делкарирани във всеки сертифициран отчет за разходите, подаден през периода, през който дадената държава-членка отговаря на едно от следните условия:

а) предоставя ѝ се финансова помощ в съответствие с Регламент (ЕО) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране (*) или — преди влизането в сила на посочения регламент — от други държави-членки от еврозоната;

б) предоставя ѝ се средносрочна финансова подкрепа в съответствие с Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки (**);

в) предоставя ѝ се финансова помощ в съответствие с Договора за създаване на Европейския механизъм за стабилност след влизането му в сила.

3. Държава-членка, която иска да се ползва от дерогацията по параграф 2, подава писмено искане до Комисията, в срок до 21 февруари 2012 или в срок от два месеца, считано от датата, на която въпросната държава-членка изпълни едно от условията, посочени в параграф 2.

4. В искането си по параграф 3 държавата-членка обосновава необходимостта от дерогацията, чрез представяне на информация, необходима за установяване на:

а) липсата на налични средства за националното участие, чрез данни за макроикономическото и фискалното положение;

б) факта, че увеличаването на плащанията, посочени в параграф 2, е необходимо, за да продължи изпълнението на оперативни програми,

в) факта, че проблемът продължава да съществува дори ако се използват максималните тавани, приложими за процентите на съфинансиране, определени в приложение III,

г) факта, че държавата-членка отговаря на едно от условията, предвидени в параграф 2, букви а), б) или в), което се обосновава посредством позоваване на решение на Съвета или на друг правен акт, както и конкретната дата, считано от която финансовата помощ е била предоставена на държавата-членка.

Комисията проверява дали представената информация обосновава предоставяне на дерогация по параграф 2. Комисията може да повдигне възражение относно на точността на представената информация в срок до 30 дни, считано от датата на подаване на искането.

Ако Комисията реши да повдигне възражение относно искането на дадената държава-членка, тя приема решение за това посредством акт за изпълнение и посочва мотивите си.

Ако Комисията не повдигне възражение относно искането на държавата-членка по параграф 3, искането се счита за основателно.

5. В искането си държавата-членка също така подробно описва как възнамерява да използва дерогацията, предвидена в параграф 2, и представя информация относно допълнителните мерки, предвидени с цел съсредоточаване на средства за конкурентоспособност, растеж и заетост, включително по целесъобразност за промяна на оперативните програми.

6. Дерогацията, предвидена в параграф 2, не се прилага за отчети за разходи, представени след 31 декември 2013 г.

7. За целите на изчисляване на междинните плащания и на плащането на окончателното салдо, след като държава-членка престане да се възползва от финансовата помощ, посочена в параграф 2, Комисията не взема предвид увеличените суми, изплатени съгласно посочения параграф.

За целите на член 79, параграф 1 обаче тези суми се вземат предвид.

8. Увеличените междинни плащания, произтичащи от прилагането на параграф 2, се предоставят във възможно най-кратък срок на управителния орган и се използват само за плащания, в контекста на изпълнението на оперативната програма.

9. В контекста на стратегическите доклади по член 29, параграф 1 държавите-членки предоставят на Комисията подходяща информация относно използването на дерогацията, предвидена в параграф 2 от настоящия член, като показват по какъв начин увеличеният размер на помощта е допринесъл за

насърчаване на конкурентоспособността, растежа и заетостта в съответната държава-членка. Тази информация се взема предвид от Комисията при изготвянето на стратегическия доклад, посочен в член 30, параграф 1.

10. Без да се засяга параграф 2, участието на Съюза посредством междинни плащания и плащания на окончателното салдо не може да надвишава публичното участие и максималния размер на помощта от фондовете за всяка приоритетна ос, както е определена в решението на Комисията за одобряване на оперативната програма.

11. Параграфи 2-9 не се прилагат за оперативните програми по линия на цел „Европейско териториално сътрудничество“.

(*) ОВ L 118, 12.5.2010 г., стр. 1.

(**) ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага обаче с обратно действие за следните държави-членки: за Ирландия, Гърция и Португалия — считано от датата, на която на тези държави-членки е предоставена финансова помощ, съгласно посоченото в член 77, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, а за Унгария, Латвия и Румъния — с действие от 1 януари 2010 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 13 декември 2011 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
M. SZPUNAR